

Dreptul

9 771 857 3185 01

ISSN 1857-3185

VINERI

13 august 2010

Anul IX

nr. 30 (337)

8 pagini – 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**55 de executori
judecătorești privați
au licență de activitate**

pag. 3

**Ratificarea Statutului de la
Roma al CPI – o acțiune
necesară pentru Republica
Moldova?**

pag. 4

**Licitația de
construcție a caselor
pentru sinistrați
a demarat**

pag. 5

Cipru susține aspirațiile de integrare europeană a RM

Un înalt oficial sosit într-o vizită privată în RM a declarat că susține aspirațiile de integrare europeană a țării noastre. Președintele Parlamentului Republicii Cipru, Marios Garoyian, a remarcat progresele înregistrate de Republica Moldova în relațiile cu partenerii internaționali și a reiterat tot suportul Ciprului în realizarea obiectivelor strategice ale Republicii Moldova.

Marios Garoyian a confirmat interesul țării sale pentru aprofundarea relațiilor cu Republica Moldova. Oficialul a optat pentru stabilirea unui dialog multilateral între cele două țări, exprimându-și speranța că acesta va avea o evoluție ascendentă.

Cei doi oficiali au menționat că

și-au dorit această întrevvedere pentru a se cunoaște personal și a discuta despre perspectiva cooperării bilaterale dintre cele două state.

În cadrul aceleiași întâlniri, Filat a menționat că relațiile între cele două țări au un potențial mare, iar valorificarea oportunităților în acest sens este o necesitate. La fel, Vlad Filat a mulțumit oficiului pentru sprijin și a spus că țara noastră este interesată de dezvoltarea relațiilor în continuare cu Republica Cipru.

Amintim că prim-ministrul Vlad Filat a avut recent o întrevedere cu Marios, Președintele Par-

Cooperare în domeniul asigurării ordinii publice

O delegație a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției din Republica Moldova, condusă de directorul general colonel Viorel Chetruar, a efectuat recent o vizită de lucru la sediul Direcției Generale de Informații și Protecție Internă, la invitația directorului general, chestor de poliție Ștefan Pop, anunță un comunicat al Ministerului Administrației și Internelor din România.

Scopul întâlnirii l-a reprezentat semnarea Planului Comun de Acțiuni privind cooperarea dintre Direcția Generală de Informații și Protecție Internă din cadrul Ministerului Administrației și Internelor din România și Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției al Republicii Moldova. Astfel, va fi realizat un cadru de cooperare eficient în domeniul asigurării ordinii publice, prevenirii și combaterii amenințărilor la adresa securității naționale privind misiunile, personalul, patrimoniul și informațiile clasificate.

Cu acest prilej au fost abordate subiecte în legătură cu prevederile proiectului Planului comun de acțiuni privind cooperarea dintre Direcția Generală de Informații și Protecție Internă și Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției din Republica Moldova. Totodată, s-a discutat despre intensificarea cooperării în vederea limitării fenomenului de contrabandă cu țigări, prevenirii și combaterii contravențiilor și infracțiunilor economico-financiare și fiscale, precum și prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

În final, au fost stabilite modalități de realizare a unor schimburi de experiență și bune practici privind prevenirea și combaterea corupției în rândul personalului.

Următoarea ședință în formatul 5+2 va avea loc în septembrie

Perspectivile pentru reluarea reuniunilor oficiale în formatul „5+2” în problema transnistreană sînt programate pentru luna septembrie. Acest aspect a fost discutat în cadrul unei convorbiri telefonice între ministrul adjunct al Afacerilor Externe al Federației Rusiei, Grigori Karasin, și

OSCE

reprezentantul special al Președintelui în exercițiu al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Bolat Nurgaliev.

Departamentul informații și presă din cadrul Ministerului Afacerilor Externe al Federației Ruse informează că în cadrul convor-

birii telefonice a avut loc un schimb de opinii cu privire la procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană. Totodată, în comunicat se menționează că Bolat Nurgaliev a împărtășit impresiile în urma vizitei sale recente la Chișinău, Tiraspol și București.

Amintim că, aflat în vizită la Chișinău, pe 3 august curent, Reprezentantul Special al Președintelui în exercițiu al OSCE pentru conflictele nesoluționate a accentuat că numai în formatul „5+2” pot fi identificate soluțiile de reglementare definitivă a conflictului transnistrean cu respectarea suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova. Potrivit ambasadorului, diferendul transnistrean, în comparație cu celelalte conflicte din spațiul CSI, inspiră mai mult optimism în rezolvarea sa.

R. Moldova nu are nicio înțelegere secretă cu UE

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a dezmințit afirmațiile unor mijloace de informare în masă potrivit cărora, în schimbul sprijinului UE în procesul de liberalizare a regimului de vize, autoritățile moldovenești vor „trăda” cetățenii moldoveni aflați peste hotare care vor veni să voteze la referendum, aceștia urmînd a fi ulterior expulzați. MAEIE a calificat aceste speculații drept absurde și primitive.

Iurie Leancă, viceprim-ministru, Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene: „Speculațiile privind o presupusă înțelegere secretă între autoritățile Republicii Moldova și cele ale Uniunii Europene de a obține sprijin în procesul de liberalizare a regimului de vize în schimbul «trădării» cetățenilor moldoveni care se află la muncă peste hotare denotă

în egală măsură o proastă cunoaștere a mecanismelor europene și o rea intenție în raport cu aspirațiile europene ale țării noastre.

Niciodată, în istoria ei, Uniunea Europeană nu și-a extins spațiul în urma înțelegerilor de acest gen. Există o singură condiție care asigură liberalizarea regimului de călătorii, și anume: implementarea eficientă a reformelor în domeniul justiției și afacerilor interne. Republica Moldova este perfect conștientă că acesta este unicul traseu corect pe care trebuie să-l urmeze. Din acest motiv, eforturile noastre sînt orientate anume spre reformarea domeniilor nominalizate și nu spre căutarea unor căi de acces discutabile pe ușa din spate. O asemenea abordare ar fi totalmente neprofesionistă, dar și contraproductivă.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****Guvernul a stabilit că luni, 30 august, va fi zi de odihnă**

Conform unei hotărâri a Cabinetului de miniștri, ziua de luni, 30 august 2010, se va considera zi de odihnă, iar ziua de sâmbătă, 18 septembrie 2010 – zi lucrătoare. Decizia a fost luată în scopul organizării optime a timpului de muncă și de odihnă în luna august 2010, în legătură cu sărbătorile naționale din perioada respectivă.

Importul de vinuri moldovenești în Rusia a fost interzis oficial, printr-o scrisoare a „Rospotrebnadzor”

Importul de vinuri moldovenești în Rusia a fost interzis oficial. Interdicția a fost făcută publică printr-o scrisoare a șefului „Rospotrebnadzor”, Ghennadi Onișcenko, trimisă tuturor birourilor vamale din Rusia.

Scrisoarea datează din 30 iulie 2010, însă documentul a ajuns la Serviciul vamal al Rusiei pe 4 august. În ea se mai menționează că va fi interzis și importul apei minerale din Georgia și SUA.

Reamintim că un grup de experți din Moldova se află la Moscova pentru a negocia reluarea importului de vinuri. Oficialii din cadrul Ministerului Agriculturii refuză în continuare să comenteze interdicțiile de import în Rusia a vinurilor moldovenești.

Deși învățământul în Moldova este gratuit, părinții elevilor cheltuie mii de lei pentru cărți sau reparații în școli

Chiar dacă, potrivit legislației, învățământul în Moldova este gratuit, în ajun de 1 septembrie părinții elevilor cheltuie mii de lei pentru cărți, reparații în școli sau pentru bugetul instituției de învățământ.

La întrebarea dacă învățământul în Moldova este gratuit, ministrul Educației, Leonid Bujor, a evitat să dea un răspuns concret. El a spus că învățământul minim este garantat de stat. Însă ministrul nu a explicat care este valoarea acestui minim. În același timp, ministrul a recunoscut că statul nu are bani pentru a oferi condiții necesare pentru învățământ. Și în acest caz, părinții sînt nevoiți să scoată sume fabuloase pentru a face reparații în școlile unde învață copiii lor, sau pentru manuale.

În școlile din țară au început pregătirile de 1 septembrie. Reparația sălilor este în toi. Dar, ca de obicei, de renovarea instituției se ocupă profesorii, elevii și părinții acestora.

De câteva zile, Natalia Chilianu muncește în sala în care învață fiii ei. În afară de aceasta, ea contribuie și financiar la reparația sălii. Femeia nu a vrut să divulge suma pe care a plătit-o, dar a spus că a făcut-o benevol.

Chiar și administratorii școlilor recunosc că cer ajutorul părinților pentru reparația școlii.

Pe 10 august, școlile au trebuit să prezinte Ministerului un raport despre starea în care se află școlile.

Învățăm religia, toți dintr-un manual

Ministrul Educației, Leonid Bujor, a anunțat că din 1 septembrie 2010, disciplina religia va fi introdusă în școli ca obiect opțional, însă predarea cursului propriu-zis va începe abia peste o lună.

În această perioadă, părinții elevilor vor trebui să-și dea acceptul sau refuzul pentru ca odraslele lor să frecventeze acest curs.

Astfel, între 1 și 30 septembrie, părinții urmează să depună o cerere la instituția la care este înscris copilul sau prin care își expune poziția. Între timp, se va lucra la elaborarea ghidului, stabilirea curriculei și selectarea profesorilor care vor preda religia.

„Primul an de predare a obiectului religia va fi unul introductiv, în care elevii, începînd cu clasa I și pînă în clasa a IX-a inclusiv, vor studia aceleași lucruri. Cu alte cuvinte, elevii vor fi familiarizați cu noțiunile și conceptele de bază referitoare la acest obiect”, a spus, într-o conferință de presă, ministrul Educației.

Ulterior obiectul se va studia în funcție de vîrsta copilului. Astfel, clasele a I-IV vor avea un manual, iar clasele a V-IX, altul.

Lecția se va ține o dată pe săptămînă și nu se știe încă dacă elevii vor primi și note la acest obiect.

Peste 350 de mii de elevi din clasele 5-12 vor primi zilnic cîte un corn și un pahar de lapte, susține ministrul Educației, Leonid Bujor

Peste 350 de mii de elevi din clasele 5-12 vor primi zilnic cîte un corn și un pahar de lapte. Cel puțin așa promite ministrul Educației, Leonid Bujor, care susține că elevii vor beneficia de aceste produse de la începutul acestui an școlar.

Anterior, Bujor a spus că și elevii din instituțiile preuniversitare private ar putea primi laptele și cornul de la stat. Potrivit autorităților, un asemenea dejun costă în jur de doi lei pentru fiecare copil.

Ministerul Educației trebuie să vină cu o decizie finală pînă la următoarea ședință de Guvern.

GUVERNUL MOLDOVEI VA EXAMINA ÎN VIITORUL APROPIAT MODIFICĂRI LA LEGISLAȚIA ÎN VIGOARE, CARE AR ÎNLESNI IMPORTUL PRODUSELOR PETROLIERE

Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Valeriu Cosarciuc, a comunicat, în cadrul unei conferințe de presă, că modificările care prevăd schimbarea condițiilor de licențiere a importatorilor de combustibil au fost pregătite de minister și la moment trec avizul altor ministere. Potrivit lui Valeriu Cosarciuc, premierul Vladimir Filat a ordonat să fie accelerată pro-

movarea acestui proiect de lege, care prevede majorarea numărului de puncte vamale la hotar pentru importul produselor petroliere, eliberarea importatorilor de obligațiunea de a avea un rezervor de 5 mii tone pentru păstrarea produselor petroliere, precum și micșorarea actualei norme a capitalului statutar de 8 mln lei pentru importatori. Autorii proiectului con-

sideră că regulile actuale de licențiere a importatorilor de produse petroliere sînt formale și îngredesc accesul direct al producătorilor agricoli la importul produselor petroliere. În același timp, Ministerul Economiei consideră drept o condiție obligatorie crearea unei rezerve minime de combustibil, ceea ce este o normă în țările europene. Ministerul Economiei consi-

deră că inițiativa Ministerului Agriculturii poate afecta securitatea energetică a Moldovei. La rîndul lor, companiile mari-importatoare de produse petroliere consideră că micșorarea cerințelor pentru obținerea licenței de import a produselor petroliere va duce la majorarea contrabandei, la importarea combustibilului necalitativ, la haotizarea pieței interne.

Poliția trebuie să respecte și să apere drepturile omului

În Moldova se desfășoară seminarul în problemele reformării și modernizării Ministerului de Interne în conformitate cu standardele europene.

Poliția trebuie să fie în serviciul societății, să respecte și să apere drepturile omului. Declarația a fost făcută de ministrul de Interne la deschiderea seminarului privind reformarea și modernizarea MAI-ului. Victor Catan consideră că poliția și polițiștii trebuie să devină apărători siguri ai cetățenilor noștri.

În ultimele două luni, Victor Catan discută tot mai mult despre reforma Ministerului de Interne. Dar modernizarea organelor de drept necesită mijloace financiare și timp. Încă în luna decembrie anul trecut conducerea ministerului a prezentat guvernului regulamentul și noua structură a ministerului. Potrivit documentului, Ministerul de Interne a fost împărțit în trei departamente principale: poliția, urmărire penală, carabinieri și serviciul privind asigurarea activității MAI-ului. În opinia ministrului, acest lucru s-a făcut pentru a omite conflictele de competențe și a exclude

dublarea în activitate.

Victor Catan susține că pentru integrarea europeană a Moldovei, poliția trebuie să gîndească și să lucreze în stil european. Este necesar, mai spune ministrul, ca poliția să se afle în serviciul societății, să respecte și să apere drepturile omului, iar activitatea ei să fie transparentă.

„Sarcina Uniunii Europene este de a monitoriza implementarea măsurilor prevăzute de acordurile bilaterale, precum și de alte documente care vor fi semnate între UE și Moldova în cadrul politicii europene de vecinătate. Politicenei europene trebuie să acorde ajutor țării dumneavoastră în reformarea și modernizarea Ministerului de Interne și a poliției în conformitate cu standardele europene”, a spus Wolfgang Behrendt, șeful secțiunii politice a delegației UE în RM.

Pentru realizarea proiectelor privind susținerea și implementarea acordurilor între Moldova și UE vor fi cheltuite 6 milioane de dolari. Aceste mijloace vor fi utilizate pentru îmbunătățirea politicii, armonizarea legislației și acordarea ajutorului tehnic.

Ac de cojoc pentru protecționism și conflicte

Protecționismul și conflictele de interese ar putea fi pedepsite în baza legii.

Pe 10 august, Cabinetul de Miniștri a avizat pozitiv modificări și completări la Codul contravențional, care prevăd și înăsprirea sancțiunilor pentru un șir de încălcări care stimulează corupția.

Proiectul de lege prevede înăsprirea sancțiunilor la achiziționarea, păstrarea, transportarea spre comercializare, precum și comercializarea ilegală a bunurilor materiale. Guvernul intenționează să majoreze amenziile și pentru încălcarea regulilor de deținere a contabilității, dar și de întocmire și prezentare a rapoartelor financiare.

Potrivit directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Viorel Chetaru, aceste

modificări ar responsabiliza agenții economici, ar preveni acțiunile de spălare a banilor precum și a comoprumentului corupt în cadrul APL.

CCCEC a inclus în lista contravențiilor, încălcări care actualmente, deși stimulează corupția, nu pot fi sancționate, a accentuat Viorel Chetaru. Astfel o persoană care nu a denunțat un act de corupție care i-a devenit cunoscut în exercițiul funcției, ar putea plăti o amendă de la 50 la 100 de unități convenționale. Pentru încălcarea legislației cu privire la publicitate, persoanele juridice vor achita o amendă de la 400 la 500 de unități convenționale, a menționat directorul centrului anticorupție.

Proiectul de lege va intra în vigoare după ce va fi adoptat în parlament.

În R. Moldova va fi creat Consiliul economic și social

În curînd, în republică va fi creat Consiliul economic și social, o instituție publică autonomă, formată din sindicate, patronate și reprezentanți ai Guvernului, care va avea un rol con-

sultativ în stabilirea politicilor economice și sociale. O decizie în acest sens a fost luată la ședința Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective.

Vicepremierul Ion Negrei, președintele comisiei amintite, a specificat în cadrul ședinței că e nevoie de o structură mai avansată, euroconformă de organizare a dialogului social sindicate-Guvern-patronate, în soluționarea unor astfel de probleme cum ar fi salarizarea, angajarea în cîmpul muncii, creșterea competitivității agenților economici etc.

„Din anul 2006 și pînă în prezent dialogul social sindicate-Guvern-patronate are loc în cadrul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective. Această comisie însă mai păstrează unele tradiții ale sistemului sovietic, adică președinte al comisiei este numit un reprezentant al Guvernului”, a precizat Negrei.

Oleg Budza, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor, a menționat că un consiliu economic și social activează în Olanda de 20 de ani, iar în România – de 12 ani. Potrivit lui Budza, Executivul Olandei alocă anual pentru activitatea Consiliului economic și social din țara sa 15 mln euro.

Modificarea operată la Codul fiscal

Pentru producția agricolă primară, taxa pe valoarea adăugată va fi calculată ținînd cont de prețul de vînzare. Această modificare la Codul fiscal a fost operată, recent de Guvern.

Taxa pe valoarea adăugată va fi aplicată ținînd cont de prețul de comercializare a producției agricole primare. Pînă acum aceasta era calculată din diferența prețului de cost și cel de comercializare.

„Costul e mai mare, prețul de vînzare – mai mic. Pînă acum se calcula TVA de la cost și nu de la prețul de vînzare. Acum se calculează TVA de la prețul de vînzare. Ceea ce ar însemna că agentul economic – producătorul agricol – nu va mai suporta anumite cheltuieli pe care le suporta pînă acum.

Se face și în scopul stimulării activității agricole”, a spus Veaceslav Negruta, ministrul Finanțelor.

55 de executori judecătorești privați au licență de activitate

Neexecutarea hotărârilor judecătorești constituie unul din motivele pentru care Republica Moldova a fost condamnată la CEDO în repetate rânduri. În aceste condiții, eficiențizarea sistemului de executare din țara noastră poate fi realizată prin reformarea lui, în conformitate cu noile standarde europene, cu atât mai mult cu cât Republica Moldova tinde insistent spre integrare în comunitatea internațională.

În aria acestor preocupări se înscrie și modificarea Legii privind executorii judecătorești, lege care prevede instituirea sistemului de executori judecătorești privați. Astfel, primii 55 de executori judecătorești privați și-au primit, recent, licențele de activitate și vor lucra în corespundere cu noua Lege. Diplomele au fost înmânate de către Alexandru Tănase, ministrul Justiției al Republicii Moldova.

„Acest eveniment marchează startul noului sistem de executori judecătorești privați. A fost un proces complicat, care a necesitat un efort conjugat al tuturor ca să ajungem la finalizarea acestui proiect. Reformarea sistemului de executare a hotărârilor judecătorești este una din cele mai importante care s-au

făcut pe segmentul judiciar pe parcursul ultimilor 10 ani”, a declarat A. Tănase.

De asemenea, ministrul și-a exprimat încrederea că noul statut al executorilor ju-

decătorești va demonstra că executorii judecătorești privați sînt mai eficienți, iar hotărârile judecătorești vor fi respectate de toți și nu vor fi puse la îndoială de nimeni.

Prin această reformă radicală, executorul judecătoreț va deveni o figură importantă care va avea un statut și o pondere corespunzătoare, totodată ea va schimba percepția cetățenilor și a statului față de actul de justiție, a mai adăugat A. Tănase. Or, încrederea cetățeanului simplu în calitatea actului de justiție nu poate fi recăpătată decât printr-o justiție de calitate care presupune inevitabil executarea deciziei de judecată în termene rezonabile.

Reamintim că potrivit noii Legi privind executorii judecătorești, executorul judecătoreț va desfășura o activitate liberală, asemănătoare cu cea a avocaților și notarilor, avînd ca scop de bază asigurarea executării hotărârilor judecătorești. Prin urmare, executorii judecătorești își vor organiza activitatea

pe propria răspundere și cheltuială. Iar cetățeanul va fi liber să aleagă oricare executor judecătoreț din cei circa 70 care vor activa în circumscripția unei Camere a executorilor judecătorești.

În circumscripția fiecărei instanțe de judecată din țară vor activa cel puțin 2 executori judecătorești, fiind astfel asigurată acoperirea uniformă și integrală a republicii.

În noul sistem de executare, toate costurile executării vor fi încasate din contul debitorului. În același timp, onorariul executorului judecătoreț va fi achitat doar în cazurile unei executări cu succes, adică numai în cazul executării totale sau parțiale a hotărârii de judecată.

La rîndul lor, atît executorii judecătorești, cît și cetățenii simpli și-au exprimat speranța că odată cu instituirea sistemului de executori judecătorești privați nu numai că vom avea mai puține condamnări la CEDO pe acest segment, ci și va servi în viitor drept temelie pentru o schimbare calitativă a sistemului de executare și a activității executorului judecătoreț în Republica Moldova, va crește semnificativ responsabilitatea angajaților oficiilor de executare care va produce o îmbunătățire considerabilă a actului de justiție din țara noastră, recîstîgînd cel mai important lucru: încrederea cetățeanului simplu în justiția națională.

De menționat că liberalizarea sistemului de executare a hotărârilor judecătorești face parte din programul de activitate al Guvernului „Integrarea europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” și urmează să fie pe deplin funcțional cel tîrziu la 15 septembrie anul curent.

Irina BUREA

Avocatul parlamentar cere o supraveghere mai sporită în taberele de odihnă din Moldova

Avocatul parlamentar pentru protecția drepturilor copilului, Tamara Plămădeală, a recomandat Ministerului Educației din Republica Moldova să fie efectuată o monitorizare și un control mai riguros al condițiilor de activitate ale taberelor de odihnă din Moldova, pentru a garanta respectarea dreptului la odihnă al copiilor și pentru a preveni eventuale cazuri de exploatare sexuală și alte forme de abuz asupra copiilor, similar cazului de abuz sexual din tabăra de odihnă „Andrieș”, din satul Ivanca, raionul Orhei. Totodată, acesta propune selectarea mai exigentă a educatorilor calificați, conform unor criterii mai obiective, instruirea continuă a acestora.

Viol la tabăra „Andrieș”

Amintim că la sfîrșitul lunii iunie curent, două familii din Chișinău susțineau că fiii lor, în vîrstă de 7 și 8 ani, au fost violați în tabăra de odihnă „Andrieș” din Orhei, de un alt băiat, de 10 ani. Mărturisirile șocante însă au fost negate de directorul taberei, Valeriu Cohanu. Acesta susținea că nu este adevărat. Ulterior, o expertiză medicală a stabilit că cei doi băieți nu au fost violați, așa cum susțineau părinții acestora. Comisarul raionului Orhei, Oleg Soldan, a declarat ca în urma expertizei nu s-a depistat nicio urmă de viol la copii.

„Minorii n-au avut nici leziuni corporale și nici alte urme care ar confirma actul sexual dintre cei trei. Totuși ancheta este încă în desfășurare. Deși este foarte greu s-o finalizăm, pentru că doar unul dintre părinții copiilor a făcut declarații, ceilalți doi refuză categoric”, a spus Soldan.

Ministerul Educației reacționează

Ca răspuns la recomandările avocatului parlamentar, Ministerul Educației a stabilit un plan de acțiuni în vederea monitorizării taberelor.

În acest scop, Tamara Plămădeală a efectuat

o vizită în taberele de odihnă din raionul Soroca, pentru a monitoriza implementarea acestui plan de acțiuni. Avocatul copilului a analizat problemele cu care se confruntă administrația, copiii, propunerile, sugestiile la acest capitol.

Este îmbucurător faptul că, în urma cazului de abuz sexual atestat în tabăra de odihnă „Andrieș”, se simte o atenție mai deosebită din partea administrației taberelor asupra monitorizării acestora, o supraveghere mai minuțioasă a copiilor care se odihnesc aici. Educatorii au desfășurat cu copiii lecții despre abuzul sexual. Anul acesta, nu s-au înregistrat cazuri de furt etc.

Sînt cazuri în care în tabără se observă un control prea exagerat. Spre exemplu, în tabăra de odihnă „Victoria” din orașul Soroca, uneori copiii sînt vizitați pe parcursul unei zile de cîte 3 colaboratori de poliție, care vin aici pentru a verifica desfășurarea activității taberei. Avocatul copilului este de părere că prezența polițiștilor pe teritoriul taberei afectează starea psihologică a copilului, care este stresat la vederea acestora, mai ales că polițiștii mai poartă și discuții cu copiii.

Administrația taberelor menționează că ar fi putut primi mai mulți copii la odihnă în tabere și chiar sînt solicitați din partea părinților care ar fi dispuși să achite costul integral al biletului, însă aceasta este o directivă a Ministerului Educației și a Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, care stabilește un număr-limită de copii care își pot petrece vacanța în tabără, din lipsa mijloacelor financiare. Astfel, este regretabil, dar din numărul

total al copiilor din țară, pînă la doar 10 % din ei le este respectat dreptul la odihnă, iar pentru restul, Guvernul Republicii Moldova nu are resursele necesare, pentru ca și aceștia să aibă posibilitatea de a se odihni.

Educatorii sînt studenți

Un alt aspect mai puțin conform, atestat în taberele vizitate, este faptul că funcția de educatori este ocupată, în majoritatea cazurilor, de tineri, studenți în anul II sau III la facultate, ceea ce nu vorbește despre o bună pregătire

a acestora conform exigențelor, mai ales că diferența de vîrstă dintre copii și educatori este de doar 4-5 ani. De asemenea, administrația taberelor a venit cu propunerea ca la începerea sezonului estival să fie adunați lucrătorii din toate taberele, pentru a parcurge un curs de instruire, informare, în vederea prevenirii unor situații de abuz,

violenta, dar mai ales pentru asigurarea securității copiilor în tabere.

Printre copiii care se odihnesc în tabere, avocatul copilului a avut ocazia să discute și cu copii care sînt înzestrați cu diverse talente. Astfel, administrația taberelor a menționat că ar fi binevenită crearea, pe viitor, a unor tabere de odihnă speciale pentru copiii care au anumite abilități, comparativ cu semenii lor.

Pînă la sfîrșitul lunii curente, avocatul parlamentar va monitoriza și alte tabere de odihnă din alte raioane, în scopul monitorizării respectării dreptului la odihnă și securitate a copiilor și realizării Planului de acțiuni pe care Ministerul Educației și l-a propus.

S. C.

De aproape 2 ani de zile, victimele violenței în familie din RM beneficiază de mai multă protecție

De aproape 2 ani de zile, victimele violenței în familie din Moldova beneficiază de mai multă protecție. Și asta datorită unei noi legi adoptate de Parlament încă în 2008. Doar că prea puțină lume știe că această inovație legislativă obligă, spre exemplu, agresorul să stea departe de victimă și să părăsească temporar locuința comună.

Legea 45 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie a intrat în vigoare pe 18 septembrie 2008. Inovația legislativă presupune emiterea de către instanța de judecată a Ordonanței de protecție în 24 de ore de la primirea cererii de la victima violenței în familie. Documentul este eliberat pe o zi sau pe 3 luni cu posibilitatea prelungirii termenului.

Pe lîngă alte restricții se regăsesc și obligația agresorului de a plăti cheltuielile și daunele cauzate prin actele de violență, interzicerea de a vizita locul de muncă și de trai a victimei și multe altele. În cazul în care agresorul nu se conformează, îl riscă răspundere administrativă sau penală.

Pînă în prezent în cadrul unui proiect implementat de PNUD, Organizația Internațională pentru Migrație din Moldova, Fondul ONU pentru populație și misiunea OSCE în Moldova, în cîteva raioane ale republicii au fost emise peste 20 de ordonanțe de protecție.

„Scopul primordial este să familiarizeze actorii principali cu privire la lege și ordonanța de protecție. Dar scopul final este ca această lege să înceapă să fie aplicată și să fie emise ordonanțe de protecție. Pînă în septembrie 2009 nu a fost emisă nici o ordonanță. Nu există o bază de date unică cu privire la numărul de ordonanțe. Din cîte cunosc eu, MAI a început să solicite de la comisaratele de poliție din teritorii informații cu privire la ordonanțe”, a spus Oxana Lipcanu, coordonator GENDER, ONU pentru populație.

Elena este una din puținele victime care a aflat despre această inovație legislativă și a decis că are nevoie de o asemenea protecție. Acum nu-i pare rău. Nu a mai putut să-l suporte pe concubinelul său, care timp de 3 ani a bătut-o și a umilit-o.

„Mă bătea mai mult. Eu în casa mea dormeam afară, pe la vecini. Alergam pe drum gravidă, bătută săream gardurile. De acum mă simt mai liberă. Eu știu că de acum am ajutor, ori mă adresez aici, ori la poliție și de acum am hotărîrea judecătii cu ordonanța de protecție”, a spus Elena.

„Deja pe parcursul lunii iulie 2010 au fost înaintate în instanțele de judecată a raionului Căușeni 5 demersuri în vederea obținerii acestei ordonanțe și 3 din ele au fost acceptate. Vom întreprinde și în viitor toate măsurile ca victimele să fie reabilitate și resocializate, iar agresorii să fie sancționați așa cum prevede legislația în vigoare”, a declarat Ion Oboroceanu, procurorul raionului Căușeni. Ludmila este o altă victimă a violenței în familie. După 20 de ani de căsnicie soțul a devenit extrem de agresiv nu doar față de femeie, dar și față de copii. Pînă acum, poliția doar îl reținea, acesta achita o amendă și se întorcea la fel de violent în familie. Însă de 2 săptămîni de cînd soția a apelat la ordonanța de protecție, bărbatul s-a mai calmat.

„Am ajuns în așa situație că zilnic eram fugărite de acasă de soțul beat. Fetele aveau așa o frică față de el, că el intra pe poartă, dar noi fugeam de dînsul. Condițiile care s-au pus în față el le respectă pînă ce și sper că mai departe să le respecte, dacă vrea să păstrăm familia”, a relatat Ludmila. Acum specialiștii doresc ca această lege să nu rămînă doar pe hîrtie, dar să fie implementată la nivel în toată țara.

În Moldova fiecare a patra femeie este victimă a violenței în familie. În același timp, unele evaluări independente arată că 5% din bărbați sînt supuși violenței în familie. Pe parcursul a 4 luni ale anului curent, în sfera relațiilor familiale au fost comise 8 omoruri și 6 vătămări intenționate grave. La evidența organelor de poliție în această perioadă se aflau peste 4 mii de scandalagii familiale.

❖ Opinii

Ratificarea Statutului de la Roma al CPI – o acțiune necesară pentru Republica Moldova?

Curtea Penală Internațională (numită uneori și Tribunalul Penal Internațional) este o curte de justiție internațională permanentă, cu sediul la Haga în Olanda, a cărei misiune constă în a judeca persoane care au comis genociduri, crime de război și contra umanității.

Din considerentul că Statutul a fost inclus pe lista celor mai importante 25 de documente ale secolului XX, a fost promovată o campanie de accelerare a procesului de ratificare, inclusiv la nivelul Consiliului Europei și al Uniunii Europene, în speranța că înființarea CPI reprezintă nu numai un instrument pentru promovarea justiției, dar și un instrument pentru încurajarea păcii. Până în perioada actuală 2010, 111 state au ratificat Statutul de la Roma – ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din comunitatea internațională. Din cele 111 de state participante, 40 sînt state europene. În același timp, 37 de țări au semnat dar nu au ratificat Statutul CPI, printre acestea se numără și Republica Moldova împreună cu Armenia, Azerbaidjan, Turcia, Belarus, Federația Rusă și Ucraina, acestea reprezentînd state europene care nu sunt parte la acest statut.

Curtea Penală Internațională-Republica Moldova

Republica Moldova a devenit semnatară a Statutului Curții Penale Internaționale de la Roma la data de 8 septembrie 2000. În primăvara anului 2006, Ministerul Justiției a pregătit proiectele de lege necesare pentru ratificarea Statutului de la Roma și ajustarea legislației naționale la cerințele Statutului. La 2 octombrie 2007, Curtea Constituțională a RM, la sesizarea parvenită din partea Guvernului, a adoptat o hotărîre cu privire la faptul că prevederile Statutului de la Roma al CPI și Constituția

RM sînt compatibile. Proiectul de lege cu privire la ratificarea Statutului CPI, aprobat la 7 decembrie 2007 de către Guvern, a intrat în Parlament la 29 ianuarie 2008.

Annual, „Coaliția pentru Curtea Penală Internațională” (CCPI), care întrunește peste 2500 organizații nonguvernamentale din toată lumea, respectiv și organizații din Republica Moldova, a declarat Republica Moldova, în mod repetat, țară-țintă în cadrul campaniei sale pentru ratificarea universală a Statutului de la Roma, apelul fiind în permanență ignorat de autoritățile Republicii Moldova, deși ratificarea a fost un angajament asumat în cadrul

Planului de Acțiuni Republica Moldova-Uniunea Europeană. Angajamentul poate fi regăsit în capitolul: Dialogul politic și reformele; paragraful: Drepturile și libertățile fundamentale ale omului, cu titlul: *Asigurarea Justiției internaționale prin intermediul Curții Penale Internaționale*. În consecință, concluzionăm că ratificarea Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale și elaborarea prevederilor necesare pentru modificarea Constituției au fost prevăzute expres în plan, ratificarea urmînd a fi efectuată încă în anul 2006 de către statul Republica Moldova.

O controversă a proiectului de lege propus de Guvern este art.1, și anume punctul 3, unde se rezumă: „Pînă la restabilirea deplină a integrității teritoriale a Republicii Moldova, prevederile Statutului se aplică doar pe teritoriul controlat efectiv de autoritățile Republicii Moldova”. În acest context, mesajul Coaliției pentru Curtea Penală Internațională față de Republica Moldova conține îndemnul de a răspîndi jurisdicția CPI pe întregul teritoriu al Republicii Moldova și nu doar pe „teritoriul controlat efectiv de autoritățile Republicii Moldova”, cum este indicat în redacția curentă a proiectului de lege care prevede ratificarea, proiect intrat în Parlament. Organizațiile de apărare a drepturilor omului solicită excluderea din textul

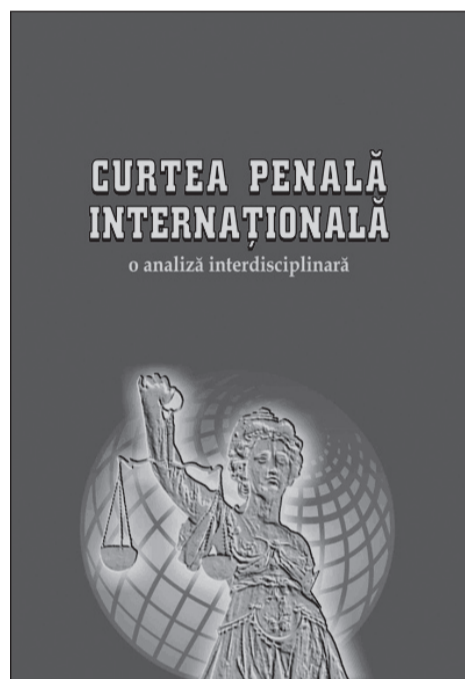
proiectului de lege cu privire la ratificarea a declarației privind faptul ca prevederile Statutului vor fi aplicate doar pe teritoriul controlat efectiv de autoritățile Republicii Moldova. Dacă rezerva din proiect va fi acceptată de legiuitor, Statutul de la Roma al CPI nu va acționa pe teritoriul malului stîng al Nistrului, și locuitorii regiunii Transnistrene nu vor putea să se bucure de protecția oferită de CPI

ce răspunderea în fața Curții o poartă persoanele fizice, infractorii, și nu statul ca subiect, în acest context, rezerva din proiect fiind confuză. Prin acest fapt CPI se deosebește de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), care condamnă pentru încălcări statul și nu persoanele concrete. Drept urmare, putem constata că în cazul în care acțiunea Statutului nu va fi extinsă și asupra regiunii din

stînga Nistrului, persoanele care au comis acte de genocid, crime de război și crime împotriva umanității din regiunea Transnistreană sau din altă parte a lumii ar putea să se ascundă în Transnistria, precum și genocidul, crimele de război și crimele împotriva umanității, săvîrșite în regiunea transnistreană, să rămîna fără pedeapsă. În cazul aderării Republicii Moldova la Statutul de la Roma, contribuția țării față de CPI va fi foarte scăzută. Dacă statul nostru ar fi obținut statutul de membru la începutul anului 2005, contribuțiile estimative ar fi fost 115 euro pentru Fondul Capitalului de Lucru și 1383 euro pentru bugetul anului 2005. Printre consecințele indirecte ale ratificării se numără și o eventuală răcire a relațiilor cu SUA, fapt ce ar îndepărta eventualitatea unui parteneriat strategic. În lipsa unui interes considerabil al SUA în Republica Moldova și în contextul dependenței noastre de ajutor extern (economic, politic, tehnic, umanitar, inclusiv american), decizia de a se împotrivi politicii SUA poate fi una foarte complicată, dar pe măsură de pragmatică. Afît timp cît direcția strategică spre integrarea în Uniunea Europeană este una sinceră și asumată, ratificarea Statutului de la Roma urmează a fi un imperativ bine stabilit, luînd în considerare mai ales faptul că nu toate statele care au ratificat Statutul au înfruntat consecințe nefaste din partea Statelor Unite, punctul de sprijin urmînd a fi diplomația în calitate de instrument de convingere.

Spre realizarea sarcinilor date, recomandăm ca Guvernul să ia în considerare recomandările Coaliției pentru Curtea Penală Internațională, să includă subiectul în planul de acțiuni pe termen mediu cu UE, MAEIE să înceapă discuții diplomatice pe marginea subiectului cu SUA.

Vadim VIERU,
membru al Uniunii
Juriștilor din Moldova,
jurist, Asociația Obștească
„Promo-LEX”

în cazurile de genocid, crime de război și crime împotriva umanității.

În ceea ce ține de ratificare, procedura nu creează Republicii Moldova calitatea de subiect în fața curții, ceea ce ține de răspundere, deoare-

tutul de la Roma, contribuția țării față de CPI va fi foarte scăzută. Dacă statul nostru ar fi obținut statutul de membru la începutul anului 2005, contribuțiile estimative ar fi fost 115 euro pentru Fondul Capitalului de Lucru și 1383 euro

25 de partide vor participa la referendum

În cursa campaniei electorale pentru referendumul din 5 septembrie 2010 vor participa 25 de partide, a anunțat Comisia Electorală Centrală pe 9 august.

Dintre acestea, 16 partide s-au exprimat pentru referendum, 5 partide nu și-au exprimat opțiunea, 1 este contra (Partidul Politic „Patrioții Moldovei”), iar 3 partide au anunțat boicotarea referendumului constituțional (Partidul Social Democrat, Mișcarea social-politică Republicană „Ravnopravie”, Partidul Comuniștilor din Republica Moldova).

Cinci formațiuni politice (Partidul Politic Partidul Agrar din Moldova, Partidul Legii și Dreptății, Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда”, Noul Partid Național Moldovenesc și Partidul European) nu au solicitat înregistrarea lor în calitate de participanți la referendum.

Vedeți mai jos lista partidelor înregistrate:

1.	Partidul Democrat din Moldova	pentru
2.	Partidul Politic „Alianța Moldova Noastră”	pentru
3.	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	boicot
4.	Partidul Politic „Partidul Liberal”	pentru
5.	Mișcarea social-politică Republicană „Ravnopravie”	boicot
6.	Partidul Liberal Democrat din Moldova	pentru
7.	Partidul Mișcarea Acțiunea Europeană	pentru
8.	Partidul Popular Creștin Democrat	nu și-au exprimat opțiunea
9.	Partidul Popular Republican	pentru
10.	Partidul Național Liberal	pentru

11.	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Moldova „Patria-Rodina”	nu și-au exprimat opțiunea
12.	Partidul Republican din Moldova	pentru
13.	Partidul Politic „Partidul Ecologist „Alianța Verde din Moldova”	pentru
14.	Partidul Conservator	nu și-au exprimat opțiunea
15.	Partidul Politic „Pentru Neam și Țară”	pentru
16.	Partidul Umanist din Moldova	pentru
17.	Mișcarea Social-Politică a Romilor din Republica Moldova	pentru
18.	Partidul Național Român	pentru
19.	Partidul Muncii	pentru
20.	Mișcarea social-politică „Forța Nouă”	nu și-au exprimat opțiunea
21.	Partidul „Moldova Unită-Единая Молдова”	pentru
22.	Partidul Politic „Patrioții Moldovei”	contra
23.	Partidul Social Democrat	boicot
24.	Partidul Socialist din Moldova	nu și-au exprimat opțiunea
25.	Partidul Politic „Partidul „Uniunea Centristă din Moldova”	pentru

Pagina Web dedicată referendumului din 5 septembrie

Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT, membru al Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte, a lansat pagina web dedicată referendumului constituțional din 5 septembrie 2010.

Pagina web oferă o informație amplă și echidistantă despre exercițiul electoral preconizat, precum și despre scrutinele anterioare de acest gen. În particular, sînt prezentate reglementările juridice, documentele CEC relevante pentru organizarea și desfășurarea referendumului, lista participanților la referendum și poziția acestora, declarațiile și comunicatele de presă ale participanților la referendum, rapoartele de monitorizare ale procesului electoral efectuate în cadrul Coaliției, rubrica „Curier Electoral” care conține știri periodice despre organizarea și desfășurarea referendumului etc.

Pe măsura desfășurării campaniei electorale pentru referendum, pagina web va conține materialele electorale ale participanților electorali, contestările acestora depuse la CEC și alte informații utile în scopul informării opiniei publice, monitorizării și asigurării corectitudinii desfășurării exercițiului electoral din 5 septembrie 2010.

Informația de pe pagina web va fi disponibilă în trei limbi: română, engleză și rusă.

Cu ocazia lansării paginii web, sperăm într-o colaborare fructuoasă cu partidele politice participante la referendumul din 5 septembrie 2010, de la care vom fi bucuroși să primim materiale electorale sau altă informație relevantă pentru a fi plasată pe pagina web www.alegeri.md.

Referendum 2010

Licitația de construcție a caselor pentru sinistrați a demarat

Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale propune spre achiziționare documentele de licitație doritorilor de a participa la construcția celor 563 case, cu 2 și 3 odăi, din satele Leușoia și Nemțeni din raionul Hîncești.

Pe parcursul a 10 zile, firmele de construcții se pot adresa la Direcția Generală Arhitectură, Construcții și Locuințe a MCDR pentru a se informa și procura pachetul de documente de licitație, al cărui cost constituie 200 de lei.

La 16 august 2010 va avea loc deschiderea ofertelor și vor fi selectate doar companiile care întrunesc cerințele referitoare la licitațiile publice, se va pune accent pe capacitățile proprii ale acestor companii, pe experiența și buna lor reputație. Aceasta înseamnă că firmele care vor fi selectate pentru realizarea acestui proiect trebuie să dispună de bază tehnico-materială pro-

prie, de cadre calificate, să opereze cu o cifră de afaceri serioasă, care ar garanta capacitățile lor de realizare a lucrărilor contractate calitativ în termenele stabilite. Ministrul

firme din care să poată selecta circa 20. Pentru a reuși construcția caselor în termenele stabilite și a transmite casele la cheie, vor fi licitate loturile a câte 20-30 de case.

Construcțiilor și Dezvoltării Regionale a spus că ministrul se așteaptă că la concurs vor participa în jur de 100 de

„Avem o sarcină deloc ușoară – timp de trei luni să construim circa 700 de case și sîntem obligați să o reali-

zăm. Anume din acest motiv Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale este cel mai interesat să fie selectate companii serioase și bine organizate pentru realizarea lucrărilor respective și vom monitoriza strict toate etapele de realizare a proiectului”, a menționat ministrul Marcel Răducan.

De remarcat că au fost selectate trei platouri de construcție, unul lângă satul Leușeni, unde va fi strămutat satul Cotul Morii și o parte din satul Sărăteni, unde urmează a fi construite 556 de case. Al doilea teren este satul Obileni, unde vor fi construite 25 de case și al treilea teren este la Nemțeni, în zona de sus a satului, unde vor fi construite 115 case. Locuințele vor fi de trei tipuri – cu 2,3,4 și mai multe odăi și vor fi repartizate în funcție de componența familiei.

Guvernul va cumpăra pes-

te 70 de case pentru sinistrați pînă pe 1 noiembrie

Totodată, executivul a aprobat pe 10 august Regulamentul privind finanțarea procurării locuințelor pentru persoanele care au suferit în urma inundațiilor, stabilind termenul-limită pentru cumpărarea caselor pînă pe 1 noiembrie.

Potrivit ministrului de Stat, Victor Bodiu, Guvernul urmează să cumpere peste 70 de case. Cifra nu este bătută în cuie, deoarece oamenii migrează dintr-o listă în alta, ba cer să li se construiască o casă nouă, ba să li se cumpere una. Numărul final urmează să fie stabilit de comisia creată prin hotărâre de Guvern.

„Conform estimărilor, urmează să fie procurate 71 de case. Alte 700 de locuințe urmează să fie construite”, a precizat Bodiu.

Lista persoanelor care solicită procurarea unei case sau a unui apartament va fi

întocmită de grupul de lucru, în comun cu reprezentanții consiliilor locale.

„La modul practic va fi estimată paguba fiecărei gospodării și în funcție de aceasta va fi identificată o gospodărie similară ca valoare”, a explicat ministrul.

Pentru început, banii necesari vor fi alocați din contul special destinat sinistraților, iar, în caz de necesitate, vor fi identificate și alte surse.

Premierul Vlad Filat a dat asigurări că „resursele financiare necesare pentru procurarea acestor case sînt” și a cerut responsabililor să se „miște rapid”, astfel încît sinistrații să intre în casele lor cît mai curînd.

Tot pe 10 august, Guvernul a alocat 128 de mii de lei, cheltuieli de transport, pentru 200 de copii din zonele afectate de inundații, care se vor odihni în stațiunile din România, între 13 și 20 august.

S. C.

Cronica polițistă

Amintiri „de groază” din copilărie

Un bărbat din satul Seliște, raionul Orhei, și-a bătut cu bestialitate fiul vitreg de doar un an și 10 luni. Copilul a fost internat în spitalul din localitate cu fractura mandibulei și a antebrațului, echimoze pe față și pe picioare.

Angajații spitalului raional au sesizat îndată ofițerii Comisariatului de poliție din raionul Orhei pe cazul internării unui copil, cu semne de violență.

Oamenii legii au stabilit că părinții băiețelului activau în calitate de ciobani la stîna și domiciliu. Potrivit cercetărilor poliției, odrasla făcea zgomot pe teritoriul stînei. Tatăl vitreg al acestuia, în vîrstă de 21 de ani, i-a făcut observație concubinei sale să liniștească strigătele copilului, însă fără nici un rezultat. Înfuriat, acesta l-a luat la bătaie pe micuț, aplicîndu-i multiple lovituri în regiunea capului și a corpului. Norocul copilului a fost un lucrător al primăriei din localitate, care trecea prin regiune. Acesta a luat copilul pentru a-i acorda primul ajutor medical, în timp ce părinții au fugit în pădurea din localitate.

În scurt timp, aceștia au fost găsiți și escortați la Comisariatul de poliție din orașul Orhei pentru audieri. În prezent, tatăl copilului este cercetat în cadrul unei cauze penale inițiate în baza articolului 152 din Codul penal. El este bănuit de „vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății”.

Dacă va fi găsit vinovat, suspectul riscă de la 3 pînă la 6 ani de închisoare.

Șase ani de libertate în schimbul a 2000 de euro

Doi chișinăueni riscă să facă 6 ani de închisoare pentru trafic de influență. Aceștia au fost reținuți în flagrant, în timp ce primeau, ca mită, 1800 de euro. Operațiunea a avut loc în fața unui centru comercial din capitală.

Potrivit denunțatorului, cei doi i-ar fi cerut 2000 de euro pentru soluționarea unei chestiuni legate de neatacarea în Curtea de Apel a unei sentințe de judecată. Reținuții ar fi promis că au influență asupra unor procurori de la Procuratura Botanică. Ei au asigurat că-i pot

determina pe oamenii legii să renunțe la atacarea deciziei primei instanțe, prin care concubina reclamantului a fost supusă unei amenzi în mărime de 16 000 lei.

Denunțatorul a transmis celor doi bărbați 1800 de euro, sub controlul procurorilor și al colaboratorilor CCCEC. La momentul reținerii, banii marcați au fost găsiți într-o cutie sub scaunul șoferului.

În prezent, bărbații se află în izolatorul CCCEC, iar în privința lor este instrumentată o cauză penală conform articolului 326 din Codul penal, „trafic de influență”.

Dacă vor fi găsiți vinovați, ei riscă o amendă de pînă la 60 000 lei sau închisoare pe un termen de pînă la 6 ani.

La furat, în Italia

Doi tineri din Republica Moldova au fost arestați de către poliția din Sandrio, Italia, pentru că au prădat un bar, de unde au sustras cîteva mii de euro. Barul a mai fost prădat acum cîteva ani de un cuplu de moldoveni, lanțul de furturi începînd să se lungească în întreaga provincie.

Proprietarul localului a furnizat doar o scurtă descriere a doi suspecți, de naționalitate străină, pe care i-a observat în rîndul clienților de la bar. Aceștia au jucat mai multe ore

poker la aparatele din interiorul barului. Prin urmare, înainte de a jefui localul, hoții au inspectat atent împrejurimile. Prezența sistemelor de alarmă și supraveghere video, căile de acces, șansele de evacuare au fost remarcate și utilizate pentru planul de acțiune.

Cetățenii moldoveni au acționat la scurt timp după ora închiderii localului, atunci cînd au constatat că nu se mai afla nimeni în interior. Au forțat o fereastră din spate, au intrat în bar și s-au dus direct către aparatele de joc. Au spart mașinile de poker de unde au sustras monedele (cîteva mii de euro).

Fiind declanșată alarma, o patrulă de poliție a intervenit imediat la fața locului, iar tinerii au fost arestați pe o stradă din apropierea barului.

Hoțul de la USM a ajuns pe mîna poliției

Bărbatul, suspectat că ar fi dat o spargere, în luna iulie, la Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării a USM, a fost reținut recent de poliție. El este bănuit că ar fi spart lacătul de la etajul patru și că a furat 3 camere de luat vederi, în valoare de 125 de mii de lei.

Suspectul a fost prins de angajații Comisariatului de poliție al sectorului Buiucani. Acesta s-a dovedit a fi un locuitor al capitalei în vîrstă de 26 ani, anterior judecat pentru furturi similare. A fost reținut la domiciliu, unde polițiștii au depistat și ridicat mai multe bunuri materiale, printre care și două dintre camerele video furate. Bărbatul a reușit s-o vîndă foarte ieftin pe cea de-a treia.

În afară de acestea, a fost găsit un telefon mobil, ștampile medicale, hard-uri, scurte din piele naturală și alte bunuri. Oamenii legii bănuiesc că suspectul ar fi furat toate aceste lucruri. În prezent, se verifică apartenența acestora. Tînărul a fost arestat pe un termen de 30 zile, potrivit deciziei judecătorești de sector.

Pe numele bărbatului a fost deschis deja un dosar penal. El este bănuit de „furt în proporții mari”. Dacă va fi găsit vinovat de instanță, el riscă să facă de la 5 pînă la 10 ani de închisoare.

El este bănuit de „furt în proporții mari”.

Dacă va fi găsit vinovat de instanță, el riscă să facă de la 5 pînă la 10 ani de închisoare.

Călătorii cu peripeții, prin Moldova

Doi turiști olandezi, ambii în vîrstă de 21 de ani, au fost jefuiți noaptea de către patru tineri moldoveni. Asta după ce au consumat împreună băuturi alcoolice și s-au distrat la o discotecă din orașul Durlăști.

Tinerii olandezi au sosit în Moldova și au hotărît să se familiarizeze cu capitala țării. Spre seară, aflîndu-se în preajma unei cafenele în regiunea S.A. „TUTUN CTC”, au intrat în discuție cu niște tineri moldoveni necunoscuți. Ei au hotărît să facă cunoștință la un pahar de vorbă, desigur cu finanțarea olandezilor. Mai tîrziu, tinerii au hotărît să continue distracția și au mers la o discotecă din Durlăști. Aici veselia a ținut pînă la miezul nopții, cînd turiștii olandezi au decis să meargă pe jos pînă în regiunea sectorului Centru. Ajungînd la o trecere subterană, persoane necunoscute s-au năpustit asupra lor cu pumnii și picioarele, depozitîndu-i de aparatul de fotografiat, port-

moneele în care se aflau actele de identitate și carduri bancare. Tîlharii au dispărut într-o direcție necunoscută. Însă chiar a doua zi dimineața au fost prinși de poliție.

Infracții s-au dovedit a fi patru inși cu vîrstele cuprinse între 20 și 24 ani. Oamenii legii au efectuat percheziții autorizate la domiciliile suspecților și au depistat lucrurile sustrate la domiciliul unuia dintre ei, anterior judecat, care a și recunoscut că ideea de a-i jefui pe olandezi îi aparține. Pe acest caz a fost intentată o cauză penală în temeiul articolului 187 din Codul penal – „Jaful”.

Dacă vor fi găsiți vinovați, ei riscă închisoare de la 3 la 6 ani și amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale.

Tragedii la drumul mare (ultimul drum)

Un copil de doar un an și-a pierdut viața în urma unui tragic accident de circulație. Sora acestuia, de 14 ani, a fost spitalizată. Coșmarul s-a produs la 10 august seara, pe traseul Chișinău-Sorocea, în apropierea orașului Orhei. Conducătorul unui automobil de model „VAZ”, avînd viteză sporită, în momentul preselectării benzii a manevrat brusce, a pierdut controlul volanului și s-a răsturnat pe carosabil. Drept urmare, fiica mai mică a șoferului a decedat pe loc, iar cea mai mare, de 14 ani, s-a ales cu diverse leziuni corporale grave.

Un alt accident, în care o persoană și-a pierdut viața, a avut loc la Ialoveni. Tragedia s-a produs din același motiv, viteza sporită. Conducătorul unui autoturism de model „Dacia Logan”, în vîrstă de 27 ani, a fost grav rănit și internat la spitalul de urgență din capitală, unde însă a decedat.

Încă o tragedie a avut loc în orele dimineții, pe traseul Cobani-Glodei, în apropierea satului Cobani. Un motociclist, în vîrstă de 32 de ani, din satul Braniște, a încercat să depășească un camion ce se deplasa regulamentar. Consecințele au fost grave. Motociclistul a pierdut echilibrul și a nimerit sub roțile unui Kamaz, murind pe loc din cauza traumelor.

De la începutul anului curent, pe traseele țării s-au produs 1532 accidente rutiere, soldate cu 193 persoane decedate și alte 1969 traumatizate. Din numărul total, 10 la sută au avut loc din vina motocicliștilor.

Lilia STRÎMBANU

• La solicitarea cititorilor

Reguli stabilite de stat pentru comercializarea vinului țărănesc

Prevederile Regulamentului privind producerea și comercializarea vinului țărănesc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1479 din 25.12.2006, care este elaborat în conformitate cu Legea viei și vinului nr.57-XVI din 10 martie 2006, stabilește condițiile de producere, modul și particularitățile de comercializare a vinului țărănesc.

în domeniu. Plantațiile de vii pentru cultivarea strugurilor utilizați la fabricarea vinului țărănesc pe o suprafață minimă de 0,15 ha se înregistrează în cadastrul viticol. Înființarea plantațiilor viticole pentru producția de struguri-marfă utilizați la producerea vinului țărănesc se efectuează doar cu soiuri de viță de vie înscrise în Re-

La producerea vinului țărănesc se utilizează materiale ce nu sînt dăunătoare pentru organismul uman. Materialele utilizate la prelucrarea strugurilor și la fabricarea vinului țărănesc se stabilesc prin reglementări tehnice și prin documentele normative în vigoare. Înzestrarea tehnică include:

– vase, scurgătoare, butoaie, căzi din lemn de stejar sau oțel inoxidabil;

– zdrobitoare, prese manuale sau mecanisme utilizate în procesele de microvinificație din materiale admise în industria vinicolă, autorizate, produse în condiții casnice sau în condiții de uzină, deținătoare de pașapoarte tehnice, după caz. Nu se admite utilizarea mijloacelor tehnice artizanale, executate din fier fără acoperământ de protecție, din fier zincat, aluminiu, cupru sau din masă plastică. Crama și pivnița trebuie să corespundă cerințelor sanitare și igienice în vigoare, neadmițându-se folosirea lor pentru alte necesități gospodărești decât pentru prelucrarea strugurilor, fabricarea și păstrarea vinului țărănesc. Se interzice păstrarea vinului țărănesc împreună cu alte produse alimentare ce pot afecta calitatea vinului în timpul păstrării.

Fabricarea vinului țărănesc se efectuează în baza licenței eliberate în modul stabilit. Unitățile viticole producătoare de vin țărănesc prezintă autorităților administrației publice locale de nivel întâi (primăriilor), pînă la 1 decembrie al anului de recoltă a strugurilor, o declarație vizînd cantitatea de struguri procesată, cantitatea de vin produs pentru comercializare și certificatul de conformitate pentru cantitatea declarată, eliberat de către organismul de certificare acreditat și desemnat. Autoritățile admi-

nistrației publice locale de nivel întâi prezintă, pînă la 15 decembrie al anului în curs, o informație despre numărul de declaranți și cantitatea de vin țărănesc pe care aceștia au declarat-o direcțiilor agricultură și alimentație ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea. Direcțiile agricultură și alimentație ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea prezintă, pînă la 31 decembrie al anului în curs, Agenției Agroindustriale „Moldova-Vin”, informația cumulativă referitoare la numărul de declaranți și la cantitatea de vin țărănesc declarată. Se permite comercializarea vinului țărănesc doar vîrsat în rețeaua de comerț cu amănuntul în volumul ce nu depășește cantitatea declarată pentru care s-a eliberat certificatul de conformitate.

Se interzice comercializarea vinului țărănesc cu abateri de la norme sau „bolnav”, din amestec de soiuri europene și hibridi producători direcți, a celui diluat, precum și a vinului obținut prin spălătul de tescovină și drojdie, fabricat cu adaos de suc din fructe și pomușoare.

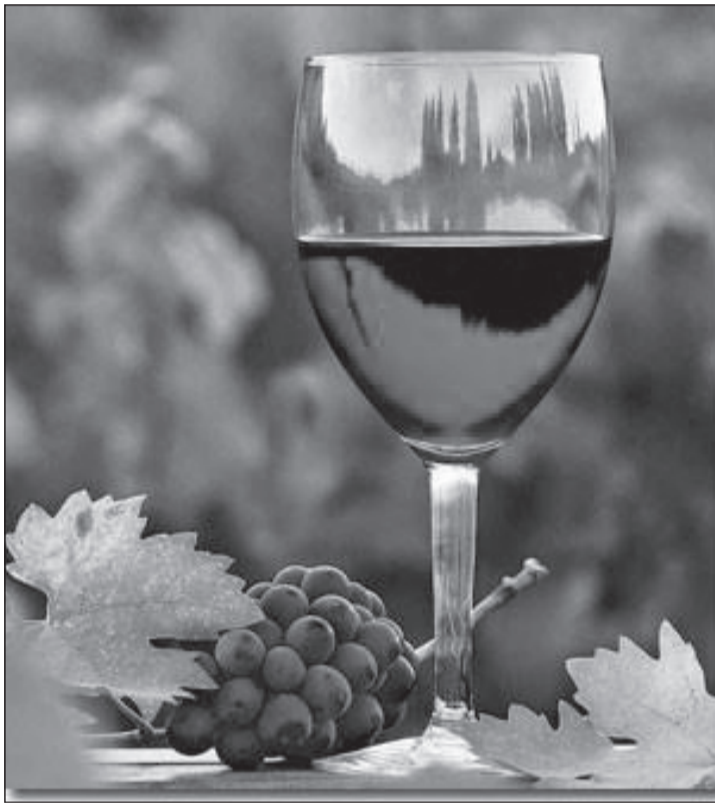
Comercializarea vinului țărănesc se impozitează conform legislației în vigoare. Se interzice comercializarea vinului țărănesc fără certificatul de conformitate, eliberat de către organele de certificare în baza raportului de încercări, eliberat de către Î.S. „Centrul Național de Verificare a Calității Producției Alcoolice”. Procesul de fabricare și păstrare a vinului țărănesc trebuie să corespundă:

– reglementărilor tehnice;

– instrucțiunilor tehnologice;

– standardelor naționale în vigoare.

Fabricarea și comercializarea vinului țărănesc sînt supravegheate de organele de control de stat abilitate cu asemenea funcții.

Conform prevederilor Regulamentului menționat vinul țărănesc este vinul obținut din soiuri de struguri autorizate, fabricat în condiții rustice și destinat comercializării în rețeaua locală. Prin rețeaua locală se are în vedere piața de desfacere în raza unității administrativ-teritoriale de nivel al doilea unde se află producătorul de vin.

Producători de vin țărănesc sînt persoanele juridice și fizice care dețin plantații viticole proprii cu suprafața de cel puțin 0,15 ha, pentru producerea strugurilor-marfă utilizați la fabricarea vinului. Producătorii vinului țărănesc sînt titulari de licență

gistrul soiurilor de plante. În cazul în care suprafața plantațiilor viticole depășește 0,5 ha, înființarea plantațiilor se efectuează în bază de proiect, elaborat de persoane juridice sau persoane fizice (birouri de proiectare) licențiate, care sînt responsabile de calitatea proiectelor elaborate, conform legislației în vigoare. În plantațiile viticole pentru producerea strugurilor destinați fabricării vinului țărănesc se aplică metodele agrotehnice de întreținere și de protecție, conform cerințelor și reglementărilor fitosanitare din domeniu, inclusiv prin metode biotehnologice și ecologice.

Romii din Republica Moldova își doresc conlucrarea directă cu Guvernul

Romii din Republica Moldova s-au retras definitiv din Biroul de Relații Interetnice (BRI) și nu mai doresc nici o conlucrare cu această structură. „Noi nu dorim să lucrăm direct cu această instituție birocratică și arhaică, instituție care organizează doar festivități sterile, fără ca să propună soluții concrete ce au menirea să îmbunătățească nivelul de trai al populației romie din Republica Moldova”. Anunțul a fost făcut de către vicepreședintele Alianței Unite a Romilor, Mihai Lepădatul.

Potrivit Societății Civile a Romilor, Planul de Acțiuni aprobat de Guvern, încă în 2006, cu scopul de a combate discriminarea, pentru a ridica nivelul de educație și a încadra romii în câmpul muncii, nu a fost aplicat. „BRI a adoptat o atitudine formalistă vizavi de rezolvarea problemelor romilor. Nu a fost aplicat nici un mecanism pentru

evaluarea și monitorizarea acțiunilor menționate în Planul de Acțiuni”, se precizează în declarația oficială a Societății Civile a Romilor.

„Din păcate, în societate se propagă, în continuare, stereotipul că romul este infractor. Romii sînt marginalizați, copiii nu sînt primiți în instituțiile de învățămînt, nu avem nici un student la instituțiile de învățămînt superior”, a subliniat reprezentantul romilor, Ion Fărîmă.

Potrivit reprezentanților romilor, liderii acestei minorități etnice au alcătuit un grup de lucru, care va elabora un mecanism de implementare a măsurilor cuprinse de Planul de Acțiuni și își doresc o conlucrare directă cu Guvernul.

În prezent, pe teritoriul Republicii Moldova activează peste 40 de asociații și organizații care protejează drepturile persoanelor de etnie romă.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Care este actul ce reglementează modul de plată a indemnizației unice pentru persoanele eliberate din locurile de detenție. Cine beneficiază de indemnizație și cum se acordă ea.

**Andrei MĂRGINEANU,
Soroca**

Conform prevederilor Regulamentului privind modul de plată a indemnizației unice pentru persoanele eliberate din locurile de detenție, de indemnizație unică beneficiază persoanele care au fost eliberate din locurile de detenție în urma executării pedepsei privative de libertate. Conform reglementărilor actului menționat, prin eliberare din locurile de detenție se subînțelege:

- executarea efectivă și integrală a termenului pedepsei privative de libertate;
- liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen;
- înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă neprivativă de libertate;
- liberarea de la executarea pedepsei privative de libertate a persoanelor grav bolnave;
- liberarea în baza actului de amnistie sau grațiere;
- liberarea de pedeapsă în legătură cu constatarea că

fapta pentru care este condamnată, în urma modificării legii penale, nu constituie infracțiune.

Indemnizația unică, în mărime de 75 la sută din salariul mediu pe economia națională pentru anul precedent eliberării din locul de detenție, se achită din mijloacele bugetului de stat, alocate instituțiilor penitenciare prin intermediul Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției. Indemnizația unică se plătește de către instituția penitenciară la momentul eliberării, în baza cererii depuse. Cererea pentru acordarea indemnizației unice se depune la administrația instituției penitenciară cu cel puțin o lună înainte de ziua eliberării din locul de detenție. Administrația instituției penitenciară este obligată să informeze condamnații referitor la necesitatea depunerii în termenul stabilit a cererilor pentru acordarea indemnizației unice.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui coupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați couponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(august 2010, nr. 230(337))

Doctoranzii și persoanele care îngrijesc la domiciliu un invalid vor primi gratuit polița de asigurare medicală

Doctoranzii la cursurile de zi, persoanele care îngrijesc la domiciliu un invalid din copilărie de gradul I, ținuit la pat și mamele cu patru și mai mulți copii vor beneficia de poliță de asigurare de asistență medicală gratuită.

Conform surselor de la Compania Națională de Asigurări în Medicină, ca excepție, persoanelor aflate în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani și celor care se află în concediu pentru îngrijirea unui membru bolnav al familiei cu durata de pînă la un an, nu li se va suspenda acțiunea poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „ERISAND”, pentru data de 24 august 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît în procesul intentat la cererea SC „VBH-OFIR” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

Aliona Roșca

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „LORINIC”, pentru data de 24 august 2010, ora 13.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît în procesul intentat la cererea SRL „RUMITOX” privind încasarea datoriei.

Judecător

Aliona Roșca

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea ÎI „Spînu Tatiana”, pentru data de 4 octombrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea SRL „Rumitox”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Al. Rotari

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bodrug Ecaterina Ion, pentru data de 2 septembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Bodrug Mihail privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Gheorghe Gorun

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Popov Igor, pentru data de 30 septembrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în legătură cu examinarea cauzei civile înaintată de BC „Moldova Agroindbank” privind încasarea datoriei.

Judecător

Iurie Poținga

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Dadu Mihail, pentru data de 7 septembrie 2010, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 12) în legătură cu examinarea cauzei civile la cererea BC „Moldova-Agroindbank” SA către Dadu Mihail privind încasarea datoriei, către Borovicov Ghenadie privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător

Viorica Mihaila

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Romanciuc Gheorghe, pentru data de 22 septembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de pîrît în procesul civil intentat de Romanciuc Ivan privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

Judecător

Oxana Robu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Beznos Anatolie Efim, a.n. 03.02.1957, Beznos Iurie Efim, a.n. 07.02.1958, Beznos Diana Anatolie, a.n. 26.08.1980, pentru data de 28 septembrie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de intervenienți accesorii în procesul civil intentat de Tcaci Marina către Comisia de Privatizare a Primăriei mun. Chișinău privind anularea hotărîrii.

Judecător

Oxana Robu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rohac Svetlana, Rohac Virginia, pentru data de 23 septembrie 2010, ora 14.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de APLP 54/220 privind încasarea datoriilor.

Judecător

Vladislav Clima

Judecătoria Bălți, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cazacu Ion Gheorghe, născut la 19.02.1980, pentru data de 6 septembrie 2010, ora 12.00, la ședința de judecată (Bălți, str. Hotinului nr. 43, bir. 16) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea depusă de ÎCS „Express Leasing” SRL către Cazacu Ion privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Aliona Donos

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Popovici Mihail Alexandru, a.n. 10.07.1974, domiciliat în satul Scumpia, Fălești, pentru data de 23 august 2010, ora 14.30, la ședința de judecată (Fălești, str. 1 Mai nr. 14, bir. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea reclamantei Cazacu Viorica privind acordarea dreptului de ieșire-intrare în țară a copilului minor fără acordul tatălui.

Judecător

Valentin Trișnevschi

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Cibotaru Dorin cu ultimul domiciliu în orașul Nisporeni, str. Ștefan Neaga nr. 9, pentru data de 25 august 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 8) în calitate de pîrît în cauza civilă nr.2-408/2010 intentată de SA „MAIB-Leasing” privind încasarea datoriei.

Judecător

M. Ulinici

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Popa Lucia Petru, loc. or. Nisporeni, str. Lăpușnița nr. 25A, pentru data de 23 august 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, et. 2, sala nr. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă nr.2-353/2010 înaintată de Popa Andrei Sofronie privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Rodica Costru

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Brînză Oleg, născut la 25 februarie 1973, cu locul de aflare necunoscut, pentru data de 26 august 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (Dondușeni, str. 31 August 1989 nr. 19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-391/2010 intentată la cererea cet. Bularga Tatiana privind încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori într-o sumă bănească fixă.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ghenadie Pavliuc

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea SRL „Fabula”, pentru data de 16 septembrie 2010, ora 10.40, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-206 la cererea ÎCS „Express Leasing” SRL către Rusu Galina și SRL „Fabula” privind rezilierea contractului de leasing, revendicarea bunului și încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Sergiu Balaban

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Crețu Ion, pentru data de 25 august 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea reclamantelor: Crețu Silvia, Crețu Tatiana, Crețu Cristina privind decăderea din dreptul de folosință.

Judecător

Ștefan Niță

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea „MD-Grat” SA, pentru data de 28 septembrie 2010, ora 15.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă SRL „Auto-Mar” către Întreprinderea cu Răspundere Limitată „Transgaz” SRL, oficiul cadastral teritorial Orhei, notarul privat Tatiana Ungureanu.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

N. Plugaru

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rudnic Victor Petru, pentru data de 4 octombrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (Dondușeni, str. 31 August 1989 nr. 19, sala nr. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-399/2010 intentată la cererea Raisei Ixari privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Lilia Țurcan

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în oficiile „Poșta Moldovei” sau la redacție.

Date bancare: c/d 222472202641

BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,

cod 280101722, c/f 37934018.

Publicația periodică „DREPTUL”

Canada – o oportunitate economică pentru RM

Nu s-a reușit votarea în Parlament a inițiativei Guvernului privind instituirea unei agenții pentru relația cu cetățenii moldoveni de pretutindeni, dar Executivul întreprinde mai multe măsuri pentru susținerea cetățenilor aflați peste hotare. Cetățenii au ales să emigreze din cauza situației social-economice din țară pentru a-și găsi un post de lucru mai bun și mai plătit și pentru, eventual, a trăi o viață mai frumoasă, chiar dacă departe de cei dragi.

Vlad Filat, în cadrul unei întrevăderi cu președinta Comunității Moldovenilor din Quebec, Ala Mîndîcanu, a vorbit despre situația social-politică din Republica Moldova și a accentuat faptul că apreciază activitatea Comunității Moldovenilor din Quebec. În acest context, Filat a subliniat faptul că este ne-

cesar de a avea un serviciu consular permanent și în Canada pentru a acorda susținerea necesară moldovenilor din această țară.

În cadrul aceluiași dialog, Ala Mîndîcanu i-a vorbit prim-ministrului despre activitatea organizației pe care o conduce, înființată în 2008, precizînd că este prima organizație a cetățenilor moldoveni stabiliți în provincia Quebec din Canada.

De specificat că doar în provincia Quebec sînt stabiliți în total peste 7 mii de cetățeni ai Republicii Moldova, iar Comunitatea își concentrează activitatea pe angajarea acestora în câmpul muncii, antrenarea lor în activități culturale și economice.

Potrivit Alei Mîndîcanu, Canada poate oferi multe oportunități economice pentru Republica Moldova, inclusiv investiții.

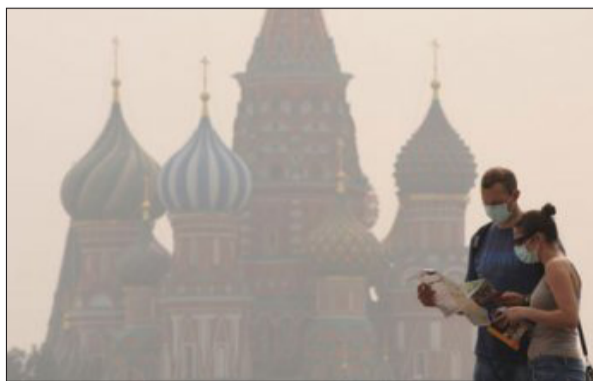
Moscova: Morgi arhipline și cadavre prin subsoluri – efectele incendiilor scăpate de sub control

Efectele caniculei și ale giganticele incendii de pădure din Rusia sînt mult mai tragice decît lasă să se vadă autoritățile. Sălile de morgă sînt arhipline și se înregistrează o creștere dramatică a mortalității în urma problemelor respiratorii cauzate de fum și căldură.

Potrivit publicației „Financial Times”, medicii moscoviți sînt amenințați cu concedierea dacă pun pacienților diagnostice în corelație cu norul de fum și cu canicula.

Mai grav, cadavrele celor decedați în ultimele zile în urma atacurilor cerebrale sau de cord cauzate de căldură ori de fumul și poluarea de la Moscova sînt îngrămădite la subsol, iar morgile sînt deja pline. Trupurile degajă un miros pestilențial, care face atmosfera din mai multe zone ale metropolei ruse pur și simplu irespirabilă.

Correspondentul „Financial Times” de la Moscova citează un comentariu postat de un medic anonim pe un forum și șters la scurt timp de pe Internet. Autoritățile au dezmințit imediat infor-

mația, însă, de la izbucnirea crizei incendiilor de pădure din Rusia, realitatea a dat întotdeauna dreptate presei. Bilanțul oficial al victimelor incendiilor de pădure este de 52 de morți, însă, potrivit presei britanice, bilanțul real depășește 5 mii, dacă se ține cont de cei decedați de boli

cauzate sau agravate de caniculă și fum.

Pe de altă parte, lupta cu incendiile care sufocă tot mai amenințător centrul Rusiei seamănă cu legenda lui Sisif: la scurt timp după ce anunțaseră stingeră a 260 de incendii s-a anunțat izbucnirea altor 250. În total, pe tot cuprinsul Rusiei ard peste 800 de focare de incendiu. Din păcate, meteorologii spun că nu sînt șanse ca temperaturile să scadă sub 36 de grade cel puțin încă o săptămînă. În aceste condiții, moscoviților li se recomandă să stea cît mai mult în casă și, eventual, să nu se ducă la serviciu.

Canicula și fumul sufocant din Moscova au condus la dublarea mortalității în ca-

pitala rusă, unde în ultimele zile au fost înregistrate zilnic 700 de decese, față de 360-380 în mod obișnuit, a anunțat în sfîrșit luni și un oficial din cadrul primăriei, citat de agențiile ruse, relatează AFP.

„În mod obișnuit, avem 360-380 de decese pe zi, iar în prezent aproximativ 700. Mortalitatea s-a dublat”, a declarat șeful departamentului pentru sănătate al primăriei din Moscova, Andrei Selțovskii, citat de RIA Novosti.

Oficialul a confirmat informațiile apărute în presă cu privire al aflul de cadavre de la morgă.

În opinia lui, în prezent sînt 1300 de cadavre la morgile din Moscova, care au o capacitate de 1500.

Cifrele oficiale ale serviciilor de stare civilă pentru luna iulie, obținute de AFP pe 6 august, arată o creștere cu 50 la sută a deceselor în capitala rusă, la 14 340 față de mai puțin de 10 000 în mod obișnuit. Majoritatea victimelor sînt persoane în vîrstă.

Aniversări

Svetlana Filincova, judecător CSJ – 50 de ani

Mult stimată doamnă Svetlana Filincova, Popasul aniversar la care ați ajuns evidențiază și mai mult alura unei ăpersoane demne de admirație, care prin asiduitate, cinste, perseverență, profesionalism a atins culmi înalte.

...Și pentru că o zi din acest minunat gustar este specială pentru dumneavoastră, vă adresăm și noi din suflet sincere și calde cuvinte de felicitare.

Vă dorim multă sănătate, bucurii de la cei dragi, deplină revelație sufletească, noi împliniri și succese pe măsura așteptărilor.

La mulți ani!

***

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: Aurica US, judecător JE Circumscripție; Renata Popescu, judecător Cantemir; Ludmila Holevițaia, judecător Comrat; Svetlana Melnic, judecător Bălți; Mihail Macar, judecător CSJ; Garri Bivol, judecător Centru; Mihai Tomița, procuror Cahul; Adrian Mircos, procuror, șef-adjunct interimar Secție în cadrul Procuraturii Generale; Eduard Florea, procuror Fălești; Iurie Garaba, procuror, șef Direcție în cadrul Procuraturii Generale.

Mult stimată omagiată este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri străduință, devotamentului, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregescă deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista națională de drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Meridian juridic

O senatoare din România vrea să interzică înjurăturile pe Internet

Cel puțin asta își dorește senatoarea PSD Lia Olguța Vasilescu, cea care își dorește să inițieze un proiect de lege prin care asemenea practici extrem de frecvente pe site-urile agențiilor de știri, televiziunilor și ziarelor, blogurilor să fie sancționate sau curmate.

„Nu mă gîndesc neapărat la CNA, pentru că am văzut că domnul Varujan Pambucian nu dorește să fie implicat CNA. Vom adopta un pachet legislativ mai vast. Pentru Internet este necesar să existe o anumită reglementare. Problema nu e experiența mea. Experiența mea e una a tuturor femeilor din politică. Am primit amenințări la adresa copilului meu și nu sînt singura. Țin foarte mult la protejarea copiilor. Am fost foarte surprinsă să aflu că pe site-ul celei mai importante agenții de știri sînt obscenități. Chiar a venit nepoata mea recent la mine și m-a întrebat ce înseamnă nu știu ce obscenitate pe care o citise în subsolul unei știri despre mine. Trebuie să ne gîndim în primul rînd la protejarea copiilor. Ideea unei legi a pornit și de la discuții cu mai mulți jurnaliști, care mi-au cerut un asemenea proiect”, spune, pentru realitatea.net, Olguța Vasilescu.

„Nu mă gîndesc neapărat la CNA, pentru că am văzut că domnul Varujan Pambucian nu dorește să fie implicat CNA. Vom adopta un pachet legislativ mai vast. Pentru Internet este necesar să existe o anumită reglementare. Problema nu e experiența mea. Experiența mea e una a tuturor femeilor din politică. Am primit amenințări la adresa copilului meu și nu sînt singura. Țin foarte mult la protejarea copiilor. Am fost foarte surprinsă să aflu că pe site-ul celei mai importante agenții de știri sînt obscenități. Chiar a venit nepoata mea recent la mine și m-a întrebat ce înseamnă nu știu ce obscenitate pe care o citise în subsolul unei știri despre mine. Trebuie să ne gîndim în primul rînd la protejarea copiilor. Ideea unei legi a pornit și de la discuții cu mai mulți jurnaliști, care mi-au cerut un asemenea proiect”, spune, pentru realitatea.net, Olguța Vasilescu.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova
Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,
Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:
MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia “Prag-3”.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 1429

Femeile frumoase nu au șanse la joburi bune

Atractivitatea poate risipi ocaziile de a prinde o slujbă considerată „masculină”, potrivit unui studiu făcut de „Denver Business School” din cadrul Universității din Colorado, SUA, arată Reuters.

Rezultatele cercetării scot la iveală faptul că femeile frumoase se confruntă cu o atitudine de discriminare cînd solicită joburi în care calitățile fizice nu sînt considerate importante. Aceste poziții includ meserii precum manager de dezvoltare,

director financiar, inginer mecanic, tehnician în construcții sau paznic de închisoare.

„În aceste profesii, calitățile fizice sînt în detrimentul femeilor”, spune cercetătorul Stefanie Johnson, precizînd că femeile frumoase sînt alese în general pentru profesii precum cea de recepționistă sau de secretară.

„În toate celelalte tipuri de joburi sînt preferate femeile frumoase. Dar nu este și cazul bărbaților, fapt care ne spune că există încă un standard dublu cînd vine vorba de sex”, adaugă specialistul.

CALEIDOSCOP

Șocant! Bebelușilor din China le cresc sîni din cauza laptelui praf

China șochează din nou! După ce acum doi ani s-a descoperit că laptele praf din această țară conținea melamină, o substanță folosită la fabricarea plasticului, compania Synutra este acuzată că a introdus hormoni artificiali în formula pentru bebeluși.

Ca urmare, fetițelor din China, care au fost hrănite cu laptele respectiv, au început să le crească sîni.

găsește într-un organism matur.

Toate fetițele al căror corp a început să se dezvolte înainte de vreme au fost hrănite cu același lapte praf, produs de compania Synutra.

Medicii le-au recomandat părinților eliminarea respectivelor formule din alimentația copiilor și a recomandat ca laptele praf să fie supus analizelor chimice.

Însă, chiar și după ce o mamă îngrijorată a cerut analiza prafului, autoritățile locale au refuzat cererea, motivînd că analizele alimentare nu se fac la cererea clienților.

Cotidianul „China Daily” scrie că, după ce nivelul de hormoni găsit în corpul a trei fetițe cu vârste cuprinse între 4 și 15 luni a fost măsurat, medicii au descoperit că acesta depășește nivelul normal de hormoni care se

În consecință, laptele praf produs de Synutra se găsește încă, la promoție, pe rafturile din Wuhan și Beijing.

Reprezentanții companiei producătoare neagă toate acuzațiile și spun că „la fabricarea laptelui praf nu s-au folosit hormoni artificiali sau orice alte substanțe ilegale”.

Acum doi ani, șase copii au murit și 300 000 s-au îmbolnăvit după ce au fost hrăniți cu lapte praf tratat cu melamină.

Bulgarii își marchează drumurile cu cristale Swarovski

Asociația pentru siguranța rutieră din Bulgaria vrea să marcheze străzile cu cristale Swarovski, pentru a îmbunătăți condițiile de trafic pentru șoferii care circulă prin zona montană.

Totul a pornit după o serie de accidente tragice, soldate cu morți și răniți, petrecute pe drumurile periculoase din două orașe bulgare: Sozopol și Primorsko, scrie novinite.com.

În aceste două localități, aflate în zona muntoasă, șoselele sînt adevărate capcane ale morții.

Ca să rezolve problema, autoritățile au achiziționat vopsea cu cristale Swarovski. Cu aceasta vor marca șoselele, liniile de demarcare urmînd să fie astfel strălucitoare și mult mai vizibile pentru cei care circulă pe drumurile respective. Se vor vedea chiar și pe timp de ceață densă.

Asociația pentru siguranță rutieră a anunțat că va instala, de asemenea, și indicatoare rutiere cu folie de diamante, pentru că acestea sînt vizibile de foarte departe.

Călătoriți înțelept – Călătoriți cu Vector!

Agencia de turism „Vector-Tur” vă propune cele mai avantajoase oferte pentru sezonul estival. Veți petrece vacanțe de vis pe litoralele din Bulgaria, Turcia, România și Ucraina la prețuri accesibile. Avem oferte pentru orice gust și orice exigență.

Viza, asigurarea, transportul și cazarea sînt incluse.

Ne puteți contacta la: tel. 71-64-74

tel/fax. 74-13-03

mob. 068346865

email vectortur14@gmail.com